

**Zanimive vesti iz življenja
naših ljudi po ameri-
ških naselbinah**

S. N. P. Jednota apelira na svoje članstvo, da plačajo svoj decemberski asement najkasneje že 22. decembra, da bo mogoče točno zaključiti račune. Tajniki naj pošljejo vse asemente tako, da bodo najkasneje do 30. decembra v glavnem uradu. Glavni tajnik Fred A. Vider poroča tozadevno: Člani organizacije nimamo samo pravice do podpov, pač pa tudi dolžnosti za plačevanje prispevkov, in če bomo izpolnjevali dolžnosti, bomo tudi deležni pravic.

Jos. Zupančič, uslužbenec v tiskarni SNPJ, se je ponesrečil zadnji ponedeljek v oddelku centralne kurjave v tiskarni, ko je bruhnil plin iz kotla in ga ožgal po obrazu. Odpeljan je bil v bolnišnico.

Uradnica pri J. B. Ford Sales Co. v Chicagi, rojakinja Gertrude Brus, je bila pretekli ponedeljek obstreljena v levo nogo po nekem zamorskem roparju, kateremu se je postavila v bran. Zamorec ji je vzel okoli \$40.00. Dočim je črni lopov polegnil, so morali našo rojakinjo odpeljati v bolnišnico.

V Milwaukee je umrla Ana Zajec, stara 21 let, hčerka Johna Zajca, predsednika društva št. 16 SNPJ. Bolehala je dalj časa.

V Yukon, Penna., je umrl rojak John Urakar, star okoli 50 let. Doma je bil iz Trbovelj. Zapuščala ženo in omoženo hčer. Iz mesta Buenos Aires, Argentina, Južna Amerika, se poroča, da se je tam usmrtil mladenič Ivan Strah, doma iz Loke na Dolenjskem. Vzrok samomora ni znan.

**Največji butleger ima 2
pinta žganja**

Aberdeen, South Dakota, 19. decembra. Zvezni prohibicijski agenti so danes izjavili, da so aretirali "največjega butlegerja" v South Dakoti. Piše se Robert Welch, je star 24 let, meri 5 čevljev in 8 palcev in tehta — 450 funtov. Pri njem so dobili dva pinta navadnega žganja.

Mladi roparji

Tekom preteklega tedna je policija v Clevelandu aretirala 120 mladih fantalinov v starosti od 12 do 15 let, ki so bili vsi obtoženi tatvine in ropov v raznih trgovinah. Trgovci se pritožujejo eden za drugim o vlomih, in policija ima dela čez glavo, da polovi te roparje. Nihče ne želi, da je njegova trgovina izropana kar je sicer znamenje današnjih časov, zato so pa pritožbe od strani trgovcev toliko bolj množevile kot sicer.

Žalostna vest

Iz domovine je prejela Ana Kovačič, 4121 St. Clair Ave. žalostno vest, da je umrla v vasi Brezina pri Brezicah, njena ljubica mati Ana Vogrinc, stara 77 let. V domovini zapuščala ranjaka še dve hčeri, omoženi Fannie Gazič in Pepca Kos in sina Franka. Naj bo ohranjen ranjaki blag spomin, prizadetim pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Ulične kare

Včeraj je mestna zbornica povročila debati, ki je trajala 5 ur odredila, da ulične kare ne bodo vozile iz zahoda proti zapadni strani nepretrgano. Vse kare bodo kot dosedaj imele svoj terminal na Public Square.

* Belgijski kabinet je resigniral radi dolgov.

**Kaj Amerika lahko naredi
v slučaju, če ne dobi svojih
dolgov plačanih**

Washington, 19. decembra.—Francoska republika se je svedčano obvezala, da plača 15. decembra \$19,261,432 obresti na svoj dolg, ki ga dolguje Zedinjenim državam. In francoska republika je odklonila plačati svoje obresti, dasi poseduje skoro \$2,000,000,000 v zlatu, ki so skriti v podzemeljskih blaginjah mesta Pariza. Navada vlade Zedinjenih držav je bila doslej, da če ena ali druga izmed malih držav, ki so dolgovale Zedinjenim državam gotove svote, ni plačala obroka ob pravem času, da je ameriška mornarica zasledila gotova pristanišča dolgujoče države in pobirala colnino, da tako kolektira dolžno svoto. Toda napram Franciji je kaj takega nemogoče narediti, ne da bi nastala vojna med Ameriko in Francijo. Ameriški tarif je danes že tak, da je francoskim izdelkom skoraj nemogoče priti v Ameriko, razven ako se plača skoro trojna colnina. In da bi naložili davke na francoske investicije v Ameriki je skoro izključeno, ker Francozi bi v tem slučaju se maščevali s tem, da bi naložili večje davke na ameriške investicije v Franciji. Na vsak način bo moralo priti do nadaljnjega sporazuma med Francijo in Zedinjenimi državami, in če ne bo prišlo, bo ameriška javnost napram Franciji vžehčena, in prišlo bo do resnih posledic. V rokah prihodnjega predsednika Roosevelta je pripravi Francijo do sporazuma. Od pametne poravnave mednarodnih dolgov je odvisna nadaljna usoda narodov.

30,000,000 oseb brezposelnih po vsem svetu

Geneva, 19. decembra. Mednarodni delavski urad naznanja danes, da imamo po vsem svetu nekako 30,000,000 brezposelnih oseb. Radi brezposelnosti zgubijo ti ljudje letno \$20,000,000,000 v plačah, in ker ta denar ne pride v promet, je svetovna kriza toliko bolj občutna.

Novi uradniki

Društvo Tabor, št. 139 SNPJ je izvolilo sledeči odbor za leto 1933: predsednik Anton Vatovec, podpredsednik John Požar, tajnik Frank Stemberger, blagajnik Rudie Cergol, zapisnikar Andrej Kmet. Nadzorniki: John Požar, John Zeleznik, Jos. Simčič. Bolniški nadzornik: John Zeleznik, zastopnik društva: Anton Vatovec. Zastopnik za brezposelno akcijo: Anton Zeleznik.

Mr. Melrose se ženi

Mr. Grant C. Melrose, prijazen poslovodja WJAY radio postaje v Clevelandu, ki je bil zadnja tri leta zlasti tako ljubeznivo naklonjen slovenskemu radio programu, kateremu je dal marsikatero ugodnost, se bo takoj po Božiču poročil. Iskrene čestitke, Mr. Melrose, od prijateljev vaše dobre radio postaje.

Dobro delajo

Iz bližnjega Mansfielda, O., se poroča, da je Empire Steel Co. tovarna najela vseh svojih 1200 delavcev, ki so zaposleni v štirih oddelkih, vsak po osem ur, ves dan. Novih ljudi sicer ne sprejemajo, stari delavci so pa vsi na delu. Ne ve se, koliko časa bo to trajalo, toda naročil je dovolj do 1. marca.

Jugoslovanski radio program za Ameriko

Ko smo pred tremi leti začeli Slovenci v Clevelandu s prvim rednim slovenskim radio programom potom radio postaje WJAY in tako pokazali pot tudi drugim naselbinam, ki se danes od časa do časa oglašajo na radiu in pošiljajo slovensko pesmico v kraje, kjer sicer ni slovenskih pevskih društev, ki bi gojili domačo pesmico v tujini, smo tedaj tudi izjavili željo, da bi se omogočilo dobiti slovenski radio program iz stare domovine, ali pa da bi ameriški Slovenci pošiljali svoj radio program v domovino.

Ideja je bila drzna, toda izpeljiva. Zal, da nas je kmalu tedaj zadela depresija in ameriški Slovenci nismo mogli več govoriti o slovenskem radio programu med Ameriko in med staro domovino. Domovinski časopisi so tedaj, ko je "Ameriška Domovina" pisala tozadevno, z navdušenjem se oprijeli ideje medsebojnega izmenjavanja slovenskega radio programa med Ameriko in med Jugoslavijo. Seveda so pri tem ogromne zapreke in zraven tega pa silni stroški, katerih posameznik ne more zmagati, pač pa le močna organizacija. Reklamo tedaj, če bi sleherni Slovenec v Zedinjenih državah daroval \$1.00, da bi imeli dovolj za dve leti preko-oceanskega pošiljanja slo-

venskega radio programa. Koliko je pa naših ljudi, ki bi radi dali \$25.00 ali več, če bi se omogočilo pošiljati radio program v staro domovino in obratno.

Videti je, da v stari domovini niso pozabili teh načrtov, kajti pravkar te dni smo dobili v roke časopis "South Slav Herald," angleško pisan časopis, ki izhaja v Belgradu, in ki piše na prvi strani o skorajšnji možnosti jugoslovanskega radio programa iz Jugoslavije v Ameriko. Ta vest nas je elektrizirala. Bratje v domovini se nas torej hočejo vendar spomniti s svojim radio programom. Poslati želijo našo domačo pesem iz svojih radio postaj 860,000 Jugoslovancem v Ameriko. Tozadevno piše "South Slav Herald" sledeče:

"Jugoslavija se nahaja na predvečer važnih radio dogodkov, in "Herald" je mogoče to novico prinesiti danes v javnost. Pravkar se vršijo končna pogajanja tozadevno, da se namreč jugoslovanski narodni radio programi ponesejo v Ameriko potom National Broadcasting Corporation, ki je največja tozadevna radio razposiljalna družba na svetu. Glasom teh pogajanj bo mogoče pošiljati jugoslovanske radio programe iz Ljubljane, Zagreba in Belgrada naravnost v Ameriko, in bo

domači jugoslovanski program lahko prihajal v domove 860,000 Jugoslovancov, ki so naseljeni od New Yorka pa tja doli do San Franciscu.

"Alfred Norton, zastopnik National Broadcasting družbe, vidi tozadevna pogajanja med jugoslovanskimi radio postajami. Ob istem času prihaja naznanilo, da bo Jugoslavija postavila v Belgradu ogromno radio postajo, kateri bi mogoče oddajati programe po vsej Evropi in v Ameriko. Za tem podjetjem je angleški kapital, in pogajanja so dospela že tako daleč, da bo tozadevna pogodba v prihodnjih dneh podpisana. Popolna poročila prinesemo v prihodnji številki."

Računa se, da je mogoče v Jugoslaviji prodati še najmanj 500,000 radio aparatov, in ljudje bi jih gotovo raje naročevali, če bi vedeli, da dobivajo slovensko godbo, petje in govore od svojih bratov in sester v Ameriki, dočim bi tudi sami lahko pošiljali enake programe bratom in sestram v Ameriki.

Videti je torej, da se originalna ideja "Ameriške Domovine" polagoma uresničuje. Narediti radio zvezo med našimi domačimi in stari domovini in med nami — izseljenci v Ameriki. Ne bo dolgo, ko bomo v stanju o tem podrobneje poročati.

Mala ententa

Belgrad, 19. decembra. Danes se je pričela konferenca Male entente. Na konferenci so navzoči Edvard Beneš, zunanji minister čehoslovaške republike, zunanji minister Rumunske, Titulescu in zunanji minister Jugoslavije, Jeftić. Kot se je naznanilo javnosti so se zastopniki Male entente pogovarjali glede splošne razorožitve. Konferenca je tudi izjavila, da Mala ententa nima nobenih sovražnih načrtov napram katerikoli drugi državi. Govorilo se je, da Mala ententa razpravlja o takozvani "laški nevarnosti," toda take zadeve ne pridejo v javnost, ker je večina konferenc tajnih.

Novi uradniki

Društvo sv. Cirila in Metoda je izvolilo sledeči odbor za 1933: predsednik Jos. Jartz, podpredsednik Frank Drobnik, tajnik John Widervol, zapisnikar Joe Kalčič, blagajnik John Melle. Nadzorniki: Ivan Zupan, Joe Jemc in Ana Hočvar. Vratar John Terček. Zastavonoša John Knaus. Zastopniki združenih društev faré sv. Vida: John Melle in Frank Skulj. Zastopnik za SND: Anton Bašca. Seje se vršijo vsako 3. nedeljo ob 10. uri dop. v mali Knausovi dvorani.

Listnica uredništva

Naročnik.—Državna postavodaja države Ohio bo začela zborovati v sredo, 3. januarja. Zborovanje traja nekako dva meseca. Postavodaja zboruje le vsaki dve leti, ali pa če governor skliče legistaturo k izrednemu zasedanju. Plača zborovalcev je \$1000 na leto. Vseh poslancev v zbornici je 135, senatorjev 34. Iz Clevelanda izvolimo 6 senatorjev in 18 poslancev. Pozdrav.

Lepa hvala

Prav iskrena hvala rojaku John Ujčiču iz Barbertona za lepa in iskrena voščila za uspeh pri našem podjetju.—Ameriška Domovina.

Lep program

Preteklo nedeljo smo zopet imeli prav zanimiv in mičen slovenski radio program. Red Brancelj je prav zaslužil svoje ime s svojim orkestrom, in njegovo igranje je melodično in vabljivo. Kar se nam dopade od te mladine je, ker igra skoro izključno slovenske točke, in to je bil prvotni namen slovenskega radio programa. In sestrici Turkovič? Jean in Ana sta nam podali pestro zbir naših domačih pesmic, med katerimi nam je najbolj ugajala "Kje je moj mili dom?" Zapeli sta s tako mehko melodijo, da je gotovo mnogim segla globoko v srce. Zlasti pred Božičem, ko misli marsikogar naših uhajajo v domovino. V splošnem moramo reči, da je letošnji slovenski radio program pod vodstvom Mr. Charles Zormanu krasen slovenski radio program. Ni čudno, da dobivamo iz vseh držav, kjerkoli se sliši ta program, prošnje, da jim pošljemo note slovenskih pesmic, ker bi tu rojena slovenska mladina želela prepevati naše domače slovenske pesmice. Iskrena hvala Red Branceljnu in sestricama Turkovič.

**Nova očala bodo primer-
na tudi za slepce**

Chicago, 19. decembra. Dr. William Feinbloom, član newyorške akademije za optometrijo, je pravkar naznanil, da nova očala, ki pridejo v kratkem v promet, bodo pomagala 40 odstotkom onih, ki danes ne morejo videti, da zopet spregledajo. Dr. Feinbloom se je izjavil, da je sedem let preskušoval nova očala, ki bi čbto zlasti koristila onim, katerih normalni pogled je bil do dveh odstotkov popolnoma zgubljen. Nova očala imajo tri leče namesto ene, in so sestavljena na podlagi teleskopične teorije.

Radio program

Na božično nedeljo, 25. decembra, se bo oddajal potom WJAY radio postaje v Clevelandu lep slovenski božični program, primeren za letošnji Božič. Program bo oddan od 3:30 popoldne do 4. ure popoldne, pod vodstvom Mr. Charles Zormanu. Tekom programa bodo imeli poslušalci tudi priliko slišati lep božični govor, ki bo trajal pet minut. Podrobnosti slovenskega božičnega radio programa boste čitali tekom tega tedna v "Ameriški Domovini."

Dr. Carniola Tent, 1288

Na obnem zboru društva je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1933: predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Jos. Sušnik, tajnik John Tavcar, blagajnik Joseph Skuk, zapisnikar Felix Strumbelj, reditelj Leo Jevc in Avgust Komar. Računski nadzorniki: Anton Zupan, Louis Roje in Vinc. Klemenčič. Bolniški odbor: Frank Znidaršič, Fr. Kastrev, Frank Strojnj. Veselečni odbor: Joseph Babnik, Fr. Strojnj, Tony R. Krampelj. Zdravnika dr. F. J. Kern, dr. M. F. Oman. Zastopnik za konferenco SND: John Tavcar, zastopnika za Klub dr. SND: Jos. Skuk in Telic Strumbelj. Društvo je odobrilo sklep, da se daruje Slov. mladinskim šolam vsaki po \$5.00, in sicer oni na Holmes Ave., na Waterloo Road in Jugoslov. šoli moderne umetnosti, S. N. Čitalnici \$12.00 in šoli S. N. Doma na St. Clair pa \$5.00. Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu v SND, dvorana št. 1.

Lepo darilo

Ako želite dati za Božič lepo darilo v obleki ali perilu, se oglašite v slovenski trgovini pri Anton Gabancu na 16725 Waterloo Road, ki je tozadevno dobro založena. Rojakom priporočamo * 19 komunistov so včeraj deportirali iz Kanade, ker so se zarotili proti vladi.

**Chicaški župan Anton Cer-
mak v desperatnem boju
z gangeži in banditi**

Chicago, 19. decembra. Ker je chicaški župan Anton Cermak prepričan, da se skrivajo banditi in gangeži v gotovih beznicah mesta Chicago, kjer se prodaja opojna pijača, je odredil neizprosni boj proti tem beznicam. Policija je od nedelje do ponedeljka aretirala 576 sumljivih karakterjev, katere je polovila v dotičnih beznicah, 151 prostorov, v katerih se prodaja opojna pijača, je bilo od policije definitivno zaprtih. Župan je izjavil, da so take beznice, kjer se zbirajo sumljivi elementi, ki so vsak trenutek pripravljeni na povelje Al Caponeja in njegovih pristašev, streljati, poizgati, ubijati in ropati, največja zapreka, da ameriški narod ne pride do postavnih gostiln, kjer bi pošteni ljudje lahko uživali pošteno pijačo. Cermak je izjavil, da bo njegovo skrajno prizadevanje, da zatre sleherni beznico v Chicagi. Kdorkoli ima namen postreči pošteno onim, ki zahtevajo to ali ono pijačo, ga policija ne bo nadlegovala, toda gangeži in raketirji v Chicagi ne bodo več kontrolirali z umori opojne pijače, in če je potrebno pri tem ustreliti slehernega gangeža in raketirja. V bodoče bo moral v Chicagi vsakdo, kdor hoče prodajati "mehke pijače," dokler ne bo postavno dovoljeno pivo, izkazati se, da ima absolutno čist moralni rekord, sicer ne dobi licence. Anton Cermak, ki je demokrat in župan mesta Chicago, hoče mesto izčistiti predno se otvori svetovna razstava, ki se vrši prihodnje leto v Chicagi.

**Delavski vodja Green gre
k Rooseveltu**

New York, 19. decembra. —Predsednik American Federation of Labor, William Green, je danes obiskal novo izvoljenega predsednika Franklina Roosevelta. Green prihaja k Rooseveltu s prošnjo, da slednji imenuje znanega delavskega voditelja Tobina za delavskega tajnika v predsedniškem kabinetu.

Zadružna razprodaja

Slovenska Zadružna Zveza ima ves ta teden veliko božično razprodajo, da je tako omogočila slovenskim gospodinjam, da bolje uživajo božične praznike, ako pocieni kupijo prvovrstno blago, ki ga potrebujejo za Božič. Odjemalci so vladno prošnje, da se založijo pred Božičem, ker bo 25. in 26. decembra prodajalna zaprta dva dni. Trgovine se nahajajo na 667 E. 152. cesti, 16721 Waterloo Road in 712-14 E. 200th St.

Telefonske cene

Včeraj je bila proti Ohio Bell Telephone družbi vložena tožba, v kateri se zahteva, da družba vrne odjemalcem telefona \$18,000,000, katere je po krivici pobirala od ljudi od leta 1924 naprej. Obenem je pa mesto zahtevalo od generalnega državnega pravdnika, da takoj naroči javni komisiji, da se telefonske cene znižajo. Cene so ravno tako visoke, kot so bile pred leti, dasi je kompanija zelo znižala svoje stroške.

Zidajo

Naši zidarji, ki so radi ostrejšega zimskega vremena pretekli teden počivali štiri dni, so bili v ponedeljek zopet pridno na delu in stavba našega novega poslopja vidno raste.

**Hoover je za pogajanja
glede dolgov in išče po-
moči pri Rooseveltu**

Washington, 19. decembra. Predsednik Hoover je danes poslal posebno poslanico kongresu, v kateri izjavlja, da je on za to, da se z raznimi tujezemskimi vladami nemudoma začne s pogajanja glede vojnih dolgov, mednarodnega gospodarstva in razorožitve. V svoji poslanici izjavlja, da bo naprosil novega predsednika Roosevelta, da mu pri tem pomaga. Posamezni kongresni voditelji se niso še izjavili glede predlogov Hooverja. V splošnem pa prevladuje mnenje, da bo Hoover začel s pogajanja na svojo roko, kar je v danih razmerah še najbolj priporočljivo. Predsednik ima pravico pogajati se tozadevno s tujezemskimi vladami, toda vse, kar predsednik sklene je podvrženo odobritvi kongresa. In ne veruje se, da bi kongres odobril, kar bi Hoover sklenil. Ako pa kongres imenuje lastno komisijo tozadevno, pa ima slednja polnomoč sklepati. Hoover ni pečeval kongres, da imenuje tako komisijo, torej se smatra, da želi Hoover se pogajati na lastno pest, želi pa, da dobi pri tem pomoč novo izvoljenega predsednika Roosevelta, toda kot se poroča iz dobro poučenih krogov, se Roosevelt ne ogreva preveč za načrt Hooverja. Na vsak način pa je mednarodni položaj tako slab, kot še zlepa ni bil, in kongres bo prisiljen nekaj ukreniti.

**Če dela je bolan, brez de-
la se dobro počuti**

Sioux Falls, South Dakota, 19. decembra. Tekom zadnjih šestih tednov je bil H. M. Butler brez dela in zaslužka. Prehranil se je s starim kruhom in posnetim mlekom. Tekom teh šest tednov se je zredil od 138 na 170 funtov, poleg tega pa ga je popolnoma zapustila neka žledoladna bolezen. Pred enim tednom je pa dobil delo in zopet živi vedno dnevno hrano. Butler se zelo slabo počuti.

Pomožna policija

Varnostni direktor Merrick je sinoči zahteval od mestne zbornice, da nemudoma dovoli, da nastavi pomožne policiste, ker s to policijo, ki jo ima sedaj na razpolago, je nemogoče se uspešno boriti s številnimi roparji, ki so preplavili mesto. Ti pomožni policisti bi bili samo začasno nastavljeni in bi dobivali manj plače kot redni policisti. Merrick je izjavil, da bi policijski oddelk nemudoma moral dobiti 500 nadaljnjih mož, toda zaenkrat bi se zadovoljil tudi s 100 pomožnimi policisti. Mestna policija šteje danes 1,400 mož, dočim imajo n. pr. v St. Louisu, ki je manjše mesto 2,200 policistev. Zavarovalne družbe so zadnje čase dvignile ceno zavarovalnini v Clevelandu radi številnih ropov.

Neve uradnice

Podružnica št. 32, Euclid, Ohio, je izvolila sledeče uradnice za leto 1933: predsednica Margaret Jamnik, podpredsednica Ava Majcen, tajnica Jennie Grdina, 951 Babbitt Road, blagajnica Mary Petek, zapisničarka Mary Valter, nadzornice: Terezija Zdešar, Jennie Jagodnik in Agnes Korošec. Zastopnica za združena društva: Jennie Grdina, Mary Valtar in Mary Petek.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt \$1.75.
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljke naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 298, Tue., Dec. 20th, 1932

V pouk našim lastnikom hiš

Ko se prihodnji mesec zbere zasedanje državne postavodaje, bo prišel na vrsto med drugimi posli najbolj važni problem, problem kaj narediti s tisočimi lastniki malih posestev v državi Ohio, katerim preti zguba njih domačije, ker jim je depresija preprečila plačilo davkov, kapitala in obresti. Da pa morejo ti lastniki biti zastopani v državni postavodaji, se je organizirala Ohio Home Owners Association, o kateri smo govorili že v preteklih izdajah našega časopisa. Namen današnjega članka je nekoliko osvetliti poslovanje te organizacije. Naš zastopnik se je podal k predsedniku družbe, Mr. Cunninghamu in mu je stavil tozadevno več vprašanj, na katera je dobil tudi odgovore. Naj navedemo tu vprašanja in odgovore, kot jih je stavil naš zastopnik predsedniku družbe.

Vprašanje: "Ali ste simpatični z nameni Ohio Home Owners Association?"

Odgovor: "Prav gotovo, kajti po mojem mišljenju se nahaja temeljni kamen naše narodne varnosti na ramenih družin, ki lastujejo svoje domove, in v njih interesu je, da varujejo ameriški narod in bistvene svobodščine naroda."

Vprašanje: "Ali po vašem mnenju se danes pošteno postopa z davkoplačevalci, in če omenjam davkoplačevalce, imam v mislih zlasti male posestnike domačij?"

Odgovor: "Ne, z davkoplačevalci se danes ne postopa pošteno. Med leti 1913 in 1932 so se vladni stroški trikrat bolj povečali kot pa se je pomnožilo prebivalstvo, ne da bi vzeli v ozir tisoče milijonov, ki so šli za vojno. Mestne, državne in narodne vlade vzamejo danes en dolar za davke od vsakih štirih dolarjev, ki jih narod zasluži. Javni dolgovi so danes tako ogromni, da nam vsem skupaj grozijo še večji davki, in temu se moramo odločno zoperstaviti, sicer propadejo vsi mali posestniki domačij. 75 odstotkov vseh davkov, ki jih dobiva vlada, plačujejo mali posestniki domačij, poleg tega, da ti posestniki plačujejo tudi druge davke, ne samo od svojih domačij. Najtežje breme nosijo danes mali posestniki, ki dosedaj niso bili organizirani in izkoriščani od vseh strani."

Vprašanje: "Ali je to vzrok, da se je ustanovila Ohio Home Owners Association. Radi previsokih davkov je seveda naravno, da jih mnogi ljudje ne morejo plačati. Kaj je posledica?"

Odgovor: "Tekom leta 1931 je vlada zaplenila eno sedmino vseh ameriških farm, ker niso lastniki mogli plačati davke ali vknjižbe. V eni sami državi je bilo zaplenjenih enajst milijonov akrov zemlje radi neplačanih davkov."

Vprašanje: "Kakšen pa je položaj tozadevno v Clevelandu?"

Odgovor: "K sreči imamo pri nas postavodajo, da se lastnikom hiš ne more prodati njih posestva prej, predno ne potečejo štiri leta, ko niso bili davki plačani. Toda že narašča število onih, ki niso plačali v Clevelandu davkov že štiri leta, v prihodnjem letu pomnoži na več kot 5,000, dočim jih je že danes nad 20,000 takih, ki eno leto niso plačali davkov, ker jih enostavno ne morejo plačati. Vsi ti se bojijo, da končno izgubijo svoje hiše."

Vprašanje: "Zakaj pobirajo oblasti tako visoke davke, pa je kljub temu deficit v večini mestnih in državnih blagajen?"

Odgovor: "Razne vlade upeljujejo vsakovrstne novotarije, trošijo denar za popolnoma nepotrebne stvari, in vse to gre na račun davkoplačevalca. Seveda je mnogo teh stvari dobrih, toda v takih časih, kot so danes, bi lahko bili brez njih. Poleg tega pa razne vlade ne poznajo tozadevno nobene organizacije. Vse preveč je onih uradov, ki trošijo denar. V Cuyahoga okraju na primer ima 72 državnih edinic, ki vse trošijo vaš denar. Vsakomur je znano, da je Cleveland zaeno s predmestji, pravzaprav ena sama celota, toda kljub temu ima vsako predmestje svojo lastno vlado, kar je absolutno brez potrebe. V Clevelandu bi lahko imeli eno samo upravo tudi za predmestja, in prihranilo bi se vsako leto najmanj deset milijonov dolarjev. Zakaj potrebujemo 72 županov v Cuyahoga okraju, ko bi bil eden v Clevelandu dosti? To je en sam primer, kakor neumno in nepotrebno se zapravlja denar. Naloga državne postavodaje bi morala biti nepotrebne urade odpraviti. Vsak dolar, ki se s tem prihrani, ostane v žepu davkoplačevalca."

D O P I S I

Cleveland (Collinwood), O. — Ako pogledamo v naravo v letnem času, vidimo vsakovrstne lepote, kar je vse občudovanja vredno, ako se človek globoko zamisli. Vidimo, kako vse na splošno lepo raste, se veseli, se vznemirja in se poganja kvišku do svojega zaželjenega cilja. Dobimo vsakovrstnih cvetlic po vrto-
vih, po poljih, ki nam dajejo svoje dišave, pozneje sad, da ima človek dvakratni užitek. Milijone čebelic in drugih živalic nabiramo, da se preživimo v letnem in zimskem času. In vse, kar živi na tem svetu, se potrudi, da si pridobi v letnem času potrebno za svoje skromno življenje za zimsko časo. Edina razlika med človeštvom in čebeticami je, da one imajo na razpolago vsakovrstnih cvetlic za nabiranje hrane, človeštvo pa tega nima. Seveda, tudi človeštvo ima ene vrste cvetlic, katere pa, žal, cveto le, kadar njih gospodar tako zapove. To je — tovarna nam evice, kadar kapitalist isto želi. Dokazam je, da živali, katere ži-

ve potom svojega truda od nara-
ve dano jim življenje, bolje žive,
kot človeštvo, ki pričakuje od ka-
tere strani si bo zaslužilo za kos
kruha.

Imamo tudi druge vrste nabi-
ranje hrane, ako hočemo imeti
nekaj dobre zabave v dolgih zim-
skih večerih. Nabiraleci kulture
se pripravljajo do najlepših iger
in predstav, pevka društva se
pripravljajo za najboljše pesmi,
za koncerte in prid človeštva.

Društva in organizacije se pa
pripravljajo zadnjih par mese-
cev za njih letno sejo v decem-
bru. Glavna letna seja je bolj
važna, kot vsaka druga mesečna
seja, ker na tej seji je veliko
razmotrivanja o vsakovrstnih
točkah za bodoče leto. Članstvo
društva si izvoli nov društveni
odbor, na katerega članstvo brez
skrbí zaupa.

Društvo Mir št. 142 SNPJ ima
svojo letno sejo 21. decembra, to
je v sredo zvečer. Pričetek ob
sedmih. Vabi se vse članstvo
istega društva, da se v mnogo-
brojnem številu udeleži, saj to je
po pravilih članska dolžnost. Ne
pozabite in pridite vsi brez izje-
me. Izvzeti so le bolniki in tisti,
ki delajo, katerih pa, mislim, je
zelo malo.

Louis Mrmolja.

**Slovenska šola S. D. na
Holmes Ave.**

Kakor smo že poročali, bodo
uprizorili otroci tretjega razre-
da Slovenske šole Slovenskega
Doma na Holmes Ave. Jos. Ri-
bičičevo veseloligro v treh de-
janjih "Vraze." Igra je povzeta iz

DA SE RAZUMEMO

Cleveland (Collinwood), O. —
Ker ni kraja ne konca napadom
v Proletarcu in Prosveti od stra-
ni Barbiča in Jontez, mislim
da bi ne bilo napadno, ako se nji-
ma in čitateljem pojasni, od kod
in zakaj napadi na našo družino.
Napadi trajajo približno že štiri
mesece in to iz same zavisti in
nevoščljivosti, čeprav Jontez ved-
no piše "naj mu bo požegnala."

Torej bilo je nekako 17. aprila
letošnjega leta, ko je društvo
Strugglers št. 614 SNPJ obha-
ljalo 5 letnico obstanka. Povabili
so več govornikov, med njimi
tudi župana mesta Clevelanda,
Mr. Ray T. Millerja. Vse je bilo
takrat O. K., nihče ni kritiziral
do nekakega meseca septembra.
Kakor hitro je dobil J. Lokar
ml. delo pri mestu, začelo se je
napadati v čikaških listih in eno
za drugim so nam pošiljali anoni-
mna pisma, pod katere si pa ti
bojazljivi niso upali z imeni na
dan. Imenujem jih bojazljive
podgane, nesramne lažnjivce.
Tudi v Enakopravnosti napadi
niso izostali. Prvi napad je bil
od Barbiča v Proletarcu, kjer je
napadel J. L. ml. s "suckerjem."
Da bi pa napadi bolj držali, dik-
tiral je še svojemu prijatelju
Jontezu, češ, še ti nekaj napiši,
saj imaš "pull" v Chicagu. Re-
čeno storjeno in začeli so mlati-
ti, kakor bi imeli plačano od kosa.
Priobčeno jima je bilo vse še ta-
ko podlo pisarenje, da si nista
imela nobenega pravega vzroka
k pisavi.

Ta dva "klubovca" sta bila,
kakor smo ju sumili, v zvezi z
neko dopisnico, katero sta tudi
poslala k nam, češ, da naj vsi iz
kluba odstopimo, to je: oče, sin
in vsa družina. Ker družina še
nikdar ni bila pri klubu, se je to
lahko zgodilo. Kot vzrok so na-
vajali: "ker se je vaš sin J. L.
ml. v cerkvi poročil in ker dela za
demokrate." Seve, danes je
mestna vlada v rokah demokra-
tov in vsak, kdor dobi delo pri
mestu, dela za demokrate. Po-
prej se je pa delalo za republi-
kance.

Jaz sploh ne vidim, kje imajo
socialisti kakšno delo. Ali je kje
kaka socialistična tovarna? Ali
Barbič dela za socialiste? Goto-
vo ne, pač pa dela za družbo
železnice, ki je vse prej kot
pa socialistična. Torej Barbič
sme delati, drugi bi pa ne smeli.
Ali ni to nesramna nevoščljivost

kmečkega življenja, iz tistih ča-
sov, ko je hodil še Pavliha po
svetu. Kdo se ne spominja Pavli-
he iz pravljice babice ali zlate
mamic? Je to možak, ki zna la-
gati kakor sam lažnjivi Kljukec,
možak, ki zna potegniti vsako-
ga, živeti lepo brezskrbno živ-
ljenje na račun drugih. Bogata
Jera je bila dovelj prebrisana in
še bolj skopa, pa jo je vendarle
namazal za en goldinarček. In še
celo berač Jožek, ki je svoje
mlajše dni videl celo Ameriko —
a je seveda tam obogatel le na
boleznih — gre na limanice te-
mu prebrisancu. Kdo bi omenil
bogatega vaškega kramarja
Samuela, kateremu odmanjka ko-
rajže, ko bi je najbolj potrebo-
val! Kaj pomagajo opomini sta-
rega očeta, naj ne bi skušali
Boga. Zaklad, ki jim ga obljub-
lja Pavliha, je preveč lepo, pre-
več zapeljiv, da bi si ne upali,
potem ko je odzvonilo "Eno uro
noč," ven na grič za županovo
hišo, k hrastu. Da potem Jožka
tudi zunaj prav ta pravi Lucifer
v kremplje dobi in kako se mu
Jožek iztrže — nak, tega vam
pa ne bom sedaj pravil. Za en
"kvoderček" lahko vidite celo
igro, ves drug program božične
prireditve pa še za nameček v
nedeljo dne 25. t. m., v Sloven-
skem Domu na Holmes Ave.

John Štrancar.

ODGOVOR NA POZIV!

Gospodu Stanku Dolenc!
Na Vašo željo in Vaš poziv,
evo me:

Franjo Mihael Lavrič,
1090 E. 66th St.,
Cleveland, Ohio, U. S. A.

in hinavščina prve vrste. Potem
pa pišeta: "Nisva mu nevoščljiva
dela, bog mu ga požegnaj!" Ta-
ko je pisal Jontez. Nesramnež,
ako ne veruješ v Boga, ga pusti
pri miru in ne tlači ga v svoje
nesramne napade.

Nismo se dosti brigali sprva
za napade, ker pa ni bilo in še
danes ni ne konca ne kraja, zato
je potrebno, da čitatelji slišijo
oba zvona in naj sodijo. Ko smo
čitali napad v Prosveti od Jont-
teza, prav za prav ne vem kate-
ro je njegovo pravo ime: ali je
Jane, ali je Charlie Jenko, ali je
Tone Podgoričnik, ali Ivan Jon-
tez, ker se podpisuje z različni-
mi imeni, torej ko smo čitali v
Prosveti od Jontez, napad, v katerem
omenja, da zaenkrat za-
molči ime dotičnika, kateri je za-
čel delati pri mestu. Jaz sem ga
pismeno opozorila, naj nas pu-
sti v miru, nič mu nismo dolžni
in za nič ga ne vprašamo, da pa
ni potreba zamačati imena, kar
celo stran naj napiše o imenu
"L," pa naš ne bo bolelo. Obenem
sem se pa tudi obema uredniko-
va v Chicagu zahvalila, ker sta
vse napade natisnala. Odgovori-
la sta mi pismeno, da nista ve-
dela, koga se tiče. Ali tudi sedaj
ne vesta? Pisala sem tudi Jon-
tezu, naj ga nič ne briga naša
družina in kje kdo dela. Seveda,
za take, katere žena živi je dru-
gače. Odpisal mi je, da je zelo
užaljen, ker sem mu pisala da
ga žena živi in da lahko še vse
popravi. Pisal je nadalje: "Ve-
dite, da Jontez ni bil še nikoli in
tudi ne bo napredal in da ne ma-
ra kruha iz umazanih kapitali-
stičnih rok in da mu ni še take
sile."

Odgovorila sem mu, da če ho-
četa kaj popraviti, naj kar sa-
ma z Barbičem popravi; sama
sta začela, pa naj še sama kon-
čata. Pridejala sem še, da ako
se čuti užaljenega, ker sem mu
pisala, da ga žena živi, saj je
vendar resnica da ga, kdo drugi
pa ga. Morda se živi z dopisi?
Ako bi ga žena ne živela, bi bil
kruh pač dober iz "umazanih ka-
pitalističnih" rok, kakor ga ima
Barbič in milijone drugih, samo
da bi ga kaj imeli dandanes.

Ali pa ta dva "klubovca" mi-
slita, da bo s temi napadi klub
napredoval? Nikakor ne. Čez
eno leto bosta lahko člane pri
klubu št. 49 lahko na prste se-
šteli. Barbič je že dosti delov-

nih in dobrih članov odjedel od
kluba. Tako sta tudi ta dva klub-
ovca mislila: saj ta stari Lokar
bo rad nazaj prišel, on je potr-
pežljiv in delaven, z njim se lah-
ko malo pometa. Zmotila sta se
vidva klubovca, ker ga le niste
pričakali, da bi bil ušesa zama-
šil in šel v vaše taborišče nazaj.

In ker niso vedeli, kako bi še
bolj štreno zmešali, so spisali
nekako resolucijo, katero so tri
mesece potem poslali v "E." Pi-
sali so, da so bili napadeni od
strani J. L. ml. dne 14. septem-
bra t. l. Kje ste bili pa ves ta čas,
ali ste spali. Ne, čakali in čakali
na starega L., toda ta se vam
ne bo nikdar več pridružil, vsaj
toliko časa ne, dokler bodo taki
agitatorji, kakor je Jontez in
Barbič.

Zadnji teden se je tista resolu-
cija tudi čitala v Proletarcu.
Jontez in Barbič imata po dva
dopisa v čikaških listih, drugi
pa ne dobe prostora, čeravno so
stari naročniki. Pred volitvami
8. novembra je Jontez poslal svo-
jega brata Filipa, naj nagovori
starega Lokarja, naj gre v koč
paziti na glasove, kar je pa ta od-
klonil. Šel je naravnost Barbiču
povedat, kaj smo se pogovarja-
li. Dotični Jontezov brat Filip
ni član SNPJ in ni naročnik Pro-
svete, pa mu vendar priobčijo
dopise, naročnikom jih pa odkla-
njajo. No, delajo pač po brats-
ko!

Naj še omenim to, da ko so
imela skupna društva SNPJ pri-
reditve v SND na St. Clairju,
ali ni bil tudi takrat povabljen
mestni manager Hopkins. Kje
ste bili pa takrat, vi hinavski na-
padalci! Barbiču svetujem, naj
nikar ne hodi na sonce, da se mu
ne stopi maslo na glavi. To ni
lepo od tebe, Barbič, da tako ne-
sramno napadaš. Ali so to prin-
cipi socialistične stranke. Le po-
metaj pred svojim pragom, pa
bo vse snažno.

Naj še omenim, kako so se vr-
šile volitve pri št. 53 SNPJ. Bar-
bič in Jontez sta agitirala že par
mesecev poprej in par dni pred
volitvami so natisnili nekatere le-
take in jih nosili po hišah, da so
si že naprej izvolili odbor, kakor
so mislili. Toda na njih veliko
žalost so večinoma vsi propadli.
Ako bi bil predsednik tukaj (na-
haja se nekje v Floridi), bi bil
tudi Barbič propadel, čeprav je
povsod letal za člani in jim delil
letake. Jontez je že tudi pero dr-
žal v roki, da bo zapisnikar za
leto 1933, toda mu je Joško Pen-
ko, sedanji zapisnikar prekrizal
račune.

Da je Barbič veliko delal, to
je resnica. Resnica je pa tudi,
da je trikrat toliko podr. Toda
ali pa Jontez lahko reče, da je že
kaj napravil za društvo in za
klub? Ne, prav ničesar. On sa-
mo razdira, kar so drugi zidali.
To je tudi princip socialistov,
kaj ne, Jontez?

Z vsem tem ne bi bila prišla v
javnost, toda ker ga le ni miru,
pa je tudi dobro, da javnost izve.
Ravno ko to pišem, sem dobila v
roke Proletarca, v katerem je
zopet dolg dopis, tikajoč se naše
družine. Podpis je "kronikar."
Ta kronikar močno diši po J. in
B. Hvala lepa, kronikar, pa še
drugič kaj več. Zadnji teden pa
je bil dopis v Proletarcu od Bar-
biča, v katerem je vse žive in
mrtve člane spravil v en koš.
Tudi mrtvih ne pušči v miru po-
čivati. Razvidno je, da si večina
prepira v Collinwoodu vidva
lahko obesita na svoje rame.

Ongava mama,
kot me Barbič imenuje.**Dr. Novi Dom št. 7 SDZ**

Društvo Novi Dom št. 7 SDZ
je izvolilo sledeči odbor za 1933:
predsednik John Markel, 15807
Trafalgar Ave., podpredsednik
Vincent Salmič, tajnik Mark Ži-
voder, 1111 E. 147th St., blagaj-
nik Louis Intihar, zapisnikar
Joseph Cerjak. Nadzorniki:
Steve Simmons, Anton Potokar
in Viktor Markovic. Zdravnik
dr. F. J. Kern.

PAZITE SE PRED FLU!
Čistite črvice, očistite si ves
sistem. Vzemite
TRINERJEVO
GRENKO VINO

**Perzijsko olje zastraženo
po 30,000 vojakih**

Teheran, Perzija, 19. decem-
bra. 30,000 perzijskih vojakov
se nahaja na petrolejnih poljih
Perzije, kjer so izvajali dosedaj
Anglijsko kontrolo, katero je pa
perzijska vlada odpovedala, ker
zahteva, da Anglija plačuje Per-
ziji večje dohodke od petroleja,
ki ga dobiva na perzijskih tleh.
Anglija dobiva nekako 42,000-
000 sodov petroleja letno iz Per-
zije in plačuje od tega 16 odstot-
kov čistega dobička Perziji.
Perzija trdi, da je bila sleparje-
na v knjigovodstvu, in da so An-
gleži manj plačevali kot bi mo-
rali.

**V Argentini so proglasili
obsedno stanje**

Buenos Aires, Argentina, 19.
decembra. Kongres republike
Argentine je danes proglasil
nad vso republiko Argentino ob-
sedno stanje, ki bo v veljavi za
prihodnjih 30 dni. Vzrok temu
je revolucionarno gibanje, ki se
je zadnje čase začelo širiti zlasti
v glavnem mestu, in katerega
namen je strmoglaviti sedanjo
vlado pod predsednikom Augu-
stinom Justo. Kongres je z 80
glasovi proti 38 glasov za ob-
sedno stanje.

Obesil se v ječi

Bruce Nuite, 35 let star, ka-
terega so zvezni agenti aretirali
radi prodaje narkotičnih pred-
metov, se je obesil v nedeljo v
okrajnih zaporih, toda stražnik
je prišel še pravočasno mimo,
da ga je odvezal. Ker ni mogel
dobiti Nuite omamljivih sred-
stev v ječi se je hotel v obupu
obesiti.

* 17,000 brezposelnih je dobi-
lo v New Yorku delo, ko je za-
padel sneg.

Dnevna vprašanja

1. Ali morete razjasniti kakšna
posojila je dala vlada Zedi-
njenih držav direktno ali in-
direktno posameznim evrop-
skim državam?

Odgovori na vprašanja

1. Predno so napovedale Zedi-
njene države vojno Nemčiji
in njenim zaveznicam, ni
vlada Zedinjenih držav da-
jala nobenega posojila Evro-
pi. Toda zavezniki so dobi-
vali posojila privatnim po-
tom v Ameriki, sicer ne bi
mogli financirati vojne, in
ne samo to, privatna pod-
jetja v Ameriki so zakladala
zaveznike z vsemi potrebšči-
nami za vojno, kot z žive-
žem, z obleko, stroji in ena-
kim. Zelo to blago je plačala
večinoma Anglija in sicer
na način, da je prodala
Ameriki velike skupine ame-
riških sekurit ameriških
korporacij, ki so bile lasto-
vane v Angliji, poleg tega,
da je založila Anglija mno-
go svojih lastnih vladnih
bondon v Ameriki.

Potem pa, ko so Zedinje-
ne države napovedale Nem-
čiji vojno, je pa ameriška
vlada posodila Angliji in
njenim zaveznicam \$10,338-
000,000 v gotovem denarju.
Dvajset različnih držav v
Evropi in po ostalem svetu
je dobilo ta denar. Kongres
je odobril ta posojila 24.
aprila, 1917, potem zopet 4.
aprila, 1918 in 9. julija,
1918. Po končani vojni so
Amerikanci investirali v
razna evropska podjetja ne-
kako \$10,000,000,000. In ra-
di tega denarja se povzroča
sedaj toliko prahu v javno-
sti.

**Če verjamete
al' pa ne.**

Zadnji petek zvečer se je pri-
smejla v naš ofis prijatelj Jože
Znidarski iz Myron Ave. z veli-
kim besketom v roki. "Zajci bo-
do," si mislim, ker Jože je imel
na glavi polhovko, znamenje da
je prišel z lova. Ampak ni se sa-
mo on smejal, tudi meni se je
sreč smejalo, ko sem pokukal v
besket in videl tam skoro za pol
prešiča kolin, katere so poslali
Gradiškovi iz Loraina. Pobral
sem kolone ven, da pogledam na
dnu, če ni morda tam skrit tisti
obljubljeni psiček, pa ga ni bilo,
pač pa je bilo drobno pisemce,
v katerem se mi naznana, da je
"Skippy" (tako je ime psičku)
zadnje čase postal grozno hud.
Menda je zvedel, da ga mislijo
poslati na Rožnik, pa tako raz-
saja in protestira, da ni za pre-
stajati. Pogovarjajo ga, naj ne
robanti tako, ker da se bosta z
našo bebiko imenitno razumela,
pa si paglavček ne da dopovedat.

Torej klobas je bilo dovolj,
ampak h klobasam spada po pa-
ragrafihi tudi kislja repa. Rekel
sem Johani v petek večer, da
bom stopil k Primoževim po ne-
kaj repe, če se je le uležala, ker
klobase brez repe je ravno tako,
kot sod brez ohajčana. Ko pa
pridem v soboto večer na St.
Clair, mi pride pa že repa sama
naproti. Prav zares! Primož mi
je izročil več kvortov najboljših
kisle repe z besedami: "To je
pusila za vas Mrs. Albina Pol-
ljanec iz Barbertona. Ardigata,
če se pa to ne vjema, pa ne vem
kaj se. V nedeljo večer je bila
pa slavnost. Tudi nobene poha-
ne piške niso tako dobre, kot so
klobase z repo. Bajgaš ali je to
pravda podlaga za en kvrtiček
ali pa dva!

Naša bebika si je ogledovala
klobase od vseh strani, potem pa
reče: "Hej, kje je pa moja klo-
basa?" Veste, razvadili so jo
Kogojevi, ki so nam oni dan po-
slali klobas in je bila ena prav
lučkana nalašč za bebiko na-
pravljen in jo je tudi lastno-
ročno pospravila. Gradiškove
klobase so bile pa tolike, da še
jaz, ki me je vendar nekaj, ni-
sem bil eni kos. Torej sem poto-
lačil bebiko s tem, da sem ji re-
kel, da se njena klobasa moje dr-
ži, pa sva jo otepala z združeni-
mi močmi.

Torej prav lepa hvala vsem
skupaj, za klobase in za repco.

△

Najhujše na svetu je, če mora
kdo kaj prispevati, pa nima no-
bene koristi od tega. Tako se je
zgodila v soboto našemu France-
tu Jakšiču, katerega je Jože
Okorn naluštal, da je dal za eno
galonco ohajčana, spili smo ga
pa mi. Pa pravijo, da se čudeži
več ne gode v današnjih časih.
Če bi ga bil jaz kupil, bi ne bilo
to nič čudnega, ker bi si že toliko
pomagal, da bi ne bil prišel pre-
kratek. Ampak, da je dal zanj
Francelj, da ga sploh ne pije, ta
se pa pribije.

Ampak če ta človek nima sre-
če na tem svetu, ne vem kdo jo
ima. Ni še prebodel tistih denar-
cev, ki jih proč vrgel za ohajčana
(kot je on mislil), ko mu pritro-
ska v nedeljo popoldne Janez
Widvorol velikansko gosko, ka-
tero je zadel Francetova števil-
ka pri "Prešernu" za deset cen-
tov. Jakšiča ne morete ociganiti,
pa ga ne morete. Se že tako obr-
ne, da nima zgube. Ampak če bi
bil on takega srca kot sem jaz,
bi bil rekel: "Fantje, ohajčana
sem vam kupil, nate, tukaj ima-
te pa še gosko!"

△

"Shorty" Legan je rekel, da
so vsi tisti trapezi, ki pravijo, da
je številka trinajst nesrečna.
"Samo takrat je številka 13 ne-
srečna," je trdil France, "kadar
stojiš pred sodnikom in 12 po-
rotniki." Bi rekel, da ima Fran-
celj prav.

Newburške novice

Velik dan je šel mimo nas zadnjo nedeljo, ko so novi škof McFadden delili zakrament sv. birme. 270 otrok, par mladinskih, je sprejelo ta veliki zakrament. Dolgo časa so se otroci učili krščanski nauk in pripravljali. Birma je bila dvakrat predstavljena in tako se je približala tik pred Božič.

Vse je šlo prav lepo naprej, nobene nerodnosti. Lepa hvala društvom za špalir pri cerkvi in sprejem škofa. Pri sprejemu so malo zakasneli, vendar pa se je vse prav dobro izteklo končno in njih vlogo so izvršili pametno in pravilno. Tudi mladinski godbi, ki je igrala pri sprejemu, iskrena zahvala. Zvonovi bi bili morali sprejeti škofa, pa ker so preje prišli, kakor smo se na dejali, je menda zvonjenje radi tega izpadlo.

In botri in botrice ter birmanci? Ah ja, v tem nismo sploh dvomili, da bi ti ne storili ta svoje na prav dostojen način. Saj smo zato vaje imeli. Nekateri so se sicer pritoževali čez te vaje in so rekli, da gledamo preveč na "dresiranje." Ampak ni drugače. Kadar je do šeststo ljudi pri eni zadevi zapovedanih, mora biti "dresiranje," ali pa je zmešnjava. Tako je pa šlo vse lepo naprej, brez vsake neprilike in škof so pohvalili botre in birmance, da so se lepo vedli v cerkvi. Zato še posebna zahvala botrom, botricam in birmancem.

Zvečer je bilo pa praznovanje na domih. Upamo, da je bilo to praznovanje pametno in tako, da ni v pondeljek zjutraj bolela glava. Torej birma je mimo. Hvala Bogu!

Gorenčova Klara v Maple Heights nam je sicer pravila, da si je nos zlomila, pa nismo tega imeli v mislih, do nedelje. Ko pa sta zadnjo nedeljo prinesla stric in teta, Mrs. in Mr. Louis Gorenč, h krstu malega Raymond Franka in sta povedala, da je Klarin bratec, potem smo šele opazili zakaj se je Klari zlomil nos. Klara je bila baby do pred kratkim, četudi že dvajset let stara. Prišel pa je Raymond F. od nekdaj in je rekel,

BOŽIČNICA SLOVENSKE ŠOLE S. D.

(Piše učitelj šole)

Naprosili so me (saj ni treba, da povem ravno kdo), naj bi napisal par vrstic o mladini, katero učim v Slovenski šoli Slovenskega Doma na Holmes Ave. Lahko rečeno, težko storjeno: že zdavnaj je znana stvar, da ne sme učitelj nikdar otrok hvaliti, vsaj preveč ne. To dobro vem, ker je bil tudi moj oče učitelj, imam pa poleg tega še kar štiri sestre, ki so učiteljice. Ravnotako pa tudi ne sme učitelj mladine preveč grajati. Da povem po pravici tedaj: hudobneža med svojimi učenci nimam. Čeravno se včasih radi katerega pritožim, češče tudi nanj v šoli zakričim, vendar ne bi mogel niti o enem otrok reči, da je hudoben. Moj Bog, mlada kri je pač nekoliko bolj živahna — da bi vam tu povedal, kakšen sem bil sam — nu, saj veste, poglavitna stvar je, da otroci ne izgube ugleda do učitelja. Zato bom raje molčal, kak sem bil jaz sam v šolah. Če ko nečeno premislim, moram vsakomur zagotoviti, da je mladina, ki zahaja v našo slovensko šolo, dobra, ukazeljna, marljiva. Zanimajo se za vsako stvar, pa naj bo še tako malenkostna, če je le slovenska — resnično, da bi si želel, da bi bilo zanimanje staršev baš tako, kakršno je zanimanje in veselje otrok. Oh, saj res! Ne smem vam pozabiti povedati, da obiskuje prvi razred mal korenjaček, ki ga zvrne tudi kar do sedem "glažev" — Bog mu ga žegnaj zaradi mene — a bojim se, da bi mu vendarle utegnile škoditi. Sedaj je prišla zima, pa sem že imel tudi priliko, prepričati se, kako so moji otroci tudi vstrajni. Le dve ali

nikskomaraus, sestra. Sedaj bom jaz baby. In sedaj ni potreba, da bi Klara imela, kako drugo doliko, ker ima svoje veselje z Raymondom F. Tukaj so naše čestitke na mestu, kajne?

Prišel je Joseph Kenik ponosno v župnišče, kakor bi bil dobil milijon dolarjev po kakem stricu. Ko je prišel k besedi je ponosno naznanil prihod princa Joseph Kenik Jr. Boter in botra, sta Frank in Mary Kenik. He, he, he! Tudi tukaj so čestitke na pravem mestu.

Meni se je zdelo, da so Glihov oče zadnje dni jako veseli. Imajo pa tudi vzrok, kajti na domu sta bila dosedaj že dva Anton Gliha, oče in sin. 5. decembra je pa Miklavž prinesel en zaboj in od takrat imajo še tretjega Antona Gliha, namreč sina od sina, ali recimo, Anton Gliha No. 3. Mati in Anthony Francis se prav dobro počutita. Fr. Kralj, stric po materi in Frances Gliha sta ga prinesla h krstu.

Josephine Leona je krasno ime, katero so Jazbecovi izbrali za njih malo deklico, ki je 15. decembra prišla k hiši. In glejte, Joseph in Leopoldina Rus sta ji botrovala in mala ima torej ime obeh. Bog daj veliko veselja vsem tem družinam z malimi Slovenci in Slovenkami.

Vsako leto smo imeli za božične praznike kako predstavo časa in prazniku primerno. Tudi letos se vrši taka predstava in sicer v sredo popoldne ob pol 3 in zvečer ob pol 8. Predstava obstoji od krasne in pomembne slike "Alpski menih," in pa zelo lepe igrice "Na Bethlehemskih poljanah." To zadnjo igro bodo uprizorili: Jos. Smrdel, Fr. Snyder, Tom Mervar, Mike Vrčič, John Kaplan, Method Lekan, Anton Valenčič, Anton Meljač, John Perhne, Frances Mervar in Jozefina Muh. Poleg tega igrajo tudi nekateri šolski otroci. Predstava je zelo mična in pomenljiva, zato naj je ne zamudijo nikdo. Tudi vstopnina je tako nizka: 25c, za otroke pa 5c, da bo mogoče videti ta krasni prizor vsem.

tri izjeme — radi mraza in slabega vremena mi ni še nihče ostal. Najboljši dokaz pa, da so moji otroci vstrajni za njih priprave za božično prireditev. Poleg te vztrajnosti pa so pokazali tudi požrtvovalnost in predanost. Seveda, na odru bi rad vsakdo nastopil — koga ne ščege biti deležen javne pohvale! Ko sem jim določal deklamacije, vloge, se ni niti eden upiral, niti eden ni "kikal," češ, onemu si dal, meni pa ne. In tudi ni lahka stvar, naučiti se kake stvari, tako recimo kakih dvanajst ali štirinajst natipkanih strani, posebno še, če je vse pisano v jeziku, katerega nisi bogve kako vajen. Pa vidite, mladina moje šole je vse te ovire premagala. Vstrajno se pripravljajo na božično prireditev. Kasno smo pričeli s slovenskimi šolami v Ameriki, a bodite prepričani, da ni še prekasno, dokler imamo še vstrajne, marljive, požrtvovalne mladine. Ni pa odvisno samo od mladine, pač pa v prvi vrsti tudi od nas samih. Naša dolžnost je, da nudimo naši lastni mladini v nje stremljenju roko, vso pomoč, ki ji jo le moremo dati. Prvi korak k temu pa bomo storili, če bomo storili vse, da ne ubijemo v mladini veselja do našega jezika, našega naroda. V nedeljo, dne 25. t. m., se nam nudi prilika, da prvič v zgodovini Slovenske šole Slovenskega Doma mladini javno povsakemo, da se tudi mi zanimamo zanjo, ravnotako kakor se ona zanima za nas. Stotirindeset slovenskih otrok se poljiko, prepričati se, kako so moji otroci tudi vstrajni. Le dve ali

S HARMONIKO NA MEDVEDA

(Piše Jaka)

Sicer je pa mene najbolj zanimala nove vrste kastrola, Gašperjeva last. Spominjam se, da sem nekoč pisal, da bo kmalu prišla v javnost kastrola z vizlom, ki bo klicala naše gospodinje od sosednjega fencia, kadar bo jed zavrela. In glejte, tukaj sem imel priliko videti tako kastrolo. Podobna je parnemu kotlu, ki se zapre s štirimi močnimi vijaki, da se pokrov ne privzdigne in da ne zleti skozi strop, če bi se kuharica ali kuhar ne odzval svarilu, da je treba odstaviti. Vrh pokrova sta dve pripravi. Ena je nekako merilo, ki kaže koliko stopinj pare se nahaja v kastroli. Kadar kaže ta toplomer dovolj, je rihta kuhana. Če je kuharica ali kuhar tankovesten in se ravna po tem toplomeru ter jed odstavi od ognja pri gotovih stopinjah, potem ne pride vizel do svojega poklica. Če je pa gospodinja v važnem pogovoru s sosedo pri fencu in pride toplomer do svoje zadnje višine, se pa vizel odpre in začne piskati in širnemu svetu oznanjvati, da bo tukaj nekaj narobe, če ne pride kmalu kdo, ki bo rešil domovino in odstavil kastrolo od ognja. Vsa čast in hvala slavne mu iznajditelju, ki je rešil naše gospodinje moreče skrbi in izgovorov: "Moram pogledat domov, da se ne pripači ali ne skipli!" Tista, ki ima tako kastrolo, lahko ostane pri fencu toliko časa, da jo vizel pokliče in ima še potem toliko časa, da sosed pove, da se ji klobuk, ki ga ima onga v špela, prav nič ne dopade. Ampak dlje se pa ne sme zamuditi, ker ima tudi vizel svoja meje, pa bi se lahko zgodilo, da bi ji prišla kastrola na pol pota nasproti.

Se to bi bil rad dočkal, kako ploza tisti vizel, ampak Gašper se drži svojega principa in se ne odmakne od kastrole, dokler barometer ne pove, da je stvar v kastroli gotova. In tista, ki ne verjame, da je res taka kastrola v prometu, naj si jo gre ogledat k Gašperju. Morda vam bo Gašper pokazal, kako vizel ploza, meni ni hotel.

Z vso vnetostjo smo upirali ubogi, zapuščen jagerčki svoje željeve oči v kastrolo, ki je skrivala v sebi vso našo bodočnost, ves naš up in tolažbo. Sključeno smo sedeli na slami, vlekli ko zastavo cigarete in šteli na prste, v kolikem času se nam bo miza pognila.

Dež je praskal po šotoru, enkrat močnejše, enkrat lahkeje. Ugibali smo, če bo deževalo na vse večne čase ali samo par dni in kleti vremenskega preroka, ki je čakal več tednov in si izbral ravno ta dan za svoje veselje. Vsa jaga bo fuč in ne samo to, vprašanje je še bilo: kako bomo prišli v dežju s težkim trukom iz te doline. Naš kapetan je ugovaril, da lahko dežuje par tednov, ker imamo hrane dovolj seboj, bolj slaba se nam bo gočila glede pijače. Komaj je omenil pijačo, že je nastalo splošno povpraševanje in zahteva po pivu. Ni pomagalo nič, kar v plohi je moral Tieber ven, pravitelj sodček pod šotor in ga rastaviti. Kmalu potem je nastal pod šotorom kontra-dež, ki je bil pa rumene barve in s takimi penami, da bi tudi konja držale, če bi nanje stopil.

Če bi malo zakurili, sem priporočil, ker sem neznanosno rad okrog ognja, kadar sem v gozdu. Pogledal me je Dutsch in priporočil, da bi bilo ravno tako, kot če bi zakurili pod posteljo. Fant je imel prav, ker v slami res ni pripravno, da bi se kurilo. Ampak moje besede si je vzel k sreči Božeglav, ki je rekel: "Well, moker ne morem biti nič bolj kot sem, bom pa jaz poskusil zakurit zunaj." Nanesel je nekaj preperelih vej, zložil debelejša polena na vrh, prinesel nekaj slame spodaj, vse skupaj po-

VAS, PRIDITE V NEDELJO, DNE 25. T. M., NA NASO PRIREDITEV!

lil s petroljem in ni vrag, da ne bi gorelo. In tudi je. Nekaj časa se je ogenj malo kislo držal, ampak kmalu je dobil več moči spodaj in vnela se je obupna borba na življenje in smrt med ognjem in dežjem. Čast in slavo moram reči Božeglavu, ki je ogenj toliko časa varoval in naganjal, da je dobil premoč, potem je pa šlo.

Pri odprtini v šotoru smo ga opazovali in ga pomilovali, da se revež toliko trudi za druge ljudi. Ko smo pa videli, da ogenj bo, smo stekli in se postavili okrog ognja. Spredaj smo se sušili, zadek nam je pa dež pral. Ko smo bili spredaj suhi, smo se pa obrnili, da se je zadnji del posušil in prednji zopet zmolič. Tc je jako prijetno delo in se ga človeku ne zmanjka. Ampak nihče ni dolgo vdržal in vsakih par minut je kateri stekel nazaj v varno zavetje šotoru.

Ne vem kdo je bil tista bistra glava, jaz vem da ne, ki je naenkrat našel nekeje v slami menda idejo, da bi si postavili porč, ker v šotoru ni dovolj prostora za vse naše stvari. Akralobit, to se bomo postavili, da bo imela naša "šiša" tudi porč. Svojo idejo je na dolgo in široko razložil tako, da naj porinemo truk s zadnjim koncem pred šotor in pokrijemo prostor med trukom in šotorom s plahto, ki jo je imel Tieber seboj. No, pa smo tudi to napravili, dasiravno je bilo malo sitno delati v dežju in mrazu, ko ti vse leti iz rok, kar pri meš. Tako smo dobili kar naenkrat imenitno vežo, v katero smo najprej postavili sodček, ker taka čistiljiva stvar mora imeti poseben prostor. Vsak posebej je bil tega vesel v svojem sreču, ker mu tam ni mogel nihče na zobe gledat koliko jih bo izpil. Če bi bil pa sodček ves čas v naši priročnosti, bi bilo pa neprestano godrnjanje, kadar bi se kdo sklonil k pipci: "Aha, se že spet naliva? Kaj smo pa mi!" Sedaj pa, ko je bila bara v veži, si pa kar malo ven stopil, kot bi šel gledat na vreme, potem pa prav potihno obrnil pipeco in si ga tako hitro stisnil, da ni noben česa sumil. In res, še nikdar nisem videl, da bi ljudje tako pogostoma hodili ven in notri, pa v dežju.

No, končno je pa le rekel Gašper tisto besedo, ki je našla strašno prijeten odmev v naših srih. Namreč: "Pripravite si krožnike, večerja je gotova!" Gašper se ni izrekal klicaja za tem stavkom, ko smo že stali lepo v vrsti in čakali na menažo. Še enkrat je pogledal kapetan na barometer pri kastroli, potem pa postavil na tla in odvil vijake. Silna sopolara je bruhnila iz kastrole, da je bilo za trenutek vse kot v megli. Ko se je razkadoilo, nas je pa podrezal v nos tak lep duh po kislem zelju in mesenih klobasah, da je želodec kar živio vpil.

"Kar sem stopite, da vam naložim," reče Gašper. Ker nisem preveč majhen, sem stopil hitro naprej, odmrnil cenjene sopasazirje, držec se gesla: pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, pa dregnil Gašperja s komolecem. Gašper pogleda mene, jaz pogledam njega, potem pa potopi šefarce prav na dno kastrole in mi naloži toliko na krožnik, da je kar čez viselo. Mislim sem stopiti notri, da bi malo potlačil, pa je rekel gospod kantiner, da bom lahko še dobil. Ker sem se pa bal, da ne bi zmanjkalo za druge, sem mu rekel: "Ti, saj mi ni treba toliko nakladat zelja in krompirja, da ne bo za druge zmanjkalo; raje mi daj malo več klobas!"

Pa zopet ni bilo prav to moje občutovanje do dragih solovcev, ker takoj je poprijel za besedo Vilček: "Šur, ti boš klobase hamal, mi pa zelje in krompir!"

"Vilček, za mlade fante je mleko in mlečna kaša, ne pa klobasa," mu odgovorim in se vsem dem z velikim kosom kruha na slamo.

(Dalje prihodnjič.)

Paul Keller

CVET NAŠE VASI

Nemo je stal pred njo. Le oči so vprašujoče zrlje vanjo. Mina je pokazala na mizo, na papir in ključje in dejala: "To je moje pooblastilo, tu je ključ za k denarju in listinam in vse to bom nocoj vrnila materi. Spet bo ona vse vodila."

Jože je dolgo strmel v Mino. Nato je rekel:

"Kaj si znorela?"

Dolgo mu je dopovedovala, obsojala je samo sebe in da je veliko zagrešila; povedala mu je, kakšno je zdaj njeno razmerje z materjo in da ji bo vrnila pooblastilo in ključ, čim se povrne iz vasi.

Tedaj je mogočnejši Jože, ki je bil vendar še mogočnejši ko Mina, robato odrinil dekle, vzela listino in ključ, dal oboje v žep in rekel:

"Tole ti bom vrnil, kadar se boš spet spametovala! Rad bi vedel, ali more Boštjanov gospodarnik preprečiti tako nesrečo ali ne!"

26.

Boštjanov Lojze je bil 20. oktobra zaradi vloma v loško cerkev obsojen na dve leti prisilne delavnice. Obtežilo zanj je bilo dejstvo, da je vlomil v cerkev svoje rojstne vasi, olajševalno pa to, da se je pajdašil s Šobrovim Matijcem, ki je bil že večkrat kaznovan. Ta je bil obsojen na pet let prisilne delavnice. Mina je pisala bratu pismo, ki bi ga moral dobiti Lojze tisti dan pred obravnavo:

Ljubi brat!

Ne smej se, ne jezi se, ne preklinjaj, ko ti pravim, moj ljubi brat! Moj ljubi brat si navzle vsemu. Glej, Lojze, Bog nas je hudo udaril. Ne vem, ali ti je že znano, da nam je Bernard umrl, zato ti zdajle sporočam to žalostno novico. Mati so bolni in ničesar ne vedo o tem, kar se je s Teboj zgodilo. In bodi s Teboj tako ali tako, materi ne smeš nikoli nič pisati. Misli na to, da imajo bolno srce. Če sem bila kdaj preveč stroga s Teboj, Te prosim, da mi odpustiš; vse sem storila z dobrim namenom. Materi le piši včasih, a le takole: 'Ljuba mati, pozdravljam Vas. Zdrav sem. Nikar ne skrbite zame.' In pripiši se prisrčne pozdrave. Da, stori tako, ljubi Lojze; to bo dobro delo! Če boš kdaj kaj potreboval in Ti je dovoljeno imeti, pa piši meni na naslov gospoda učnika. Poslala Ti bom vse, karkoli Ti je dovoljeno. Tudi obiskala Te bom, ako želiš, ali pa bosta prišla Tone in Jože. Sporoči mi, kako misliš glede tega. Jutri pa, ko bo obravnava, bodi pogumen, ljubi Lojze, priznaj resnico, to bo v Tvojo korist! Ne obupaj! Doma bomo prav pridno delali, da boš dobil lepo dediščino in boš mogel začeti čisto na novo in srečno živeti. In vse bo še dobro. Podravlja Te Tvoja sestra — Mina.

Na to pismo Mina ni prejela nobenega odgovora. A kmalu po obravnavi je prišlo pismo z Lojzetovo pisavo in je bilo naslovljeno na mater. Mina ga je prestregla in odprla. Lojze je pisal materi, da je v ječi, ker je skuplno s Šobrovim Matijcem vlomil v loško cerkev. A da je tega kriva samo Mina, ki mu ni ničesar privoščila. Obiska pa nobenega ne mara. Le mati naj pridejo in prinesejo, kar kaže prinesiti.

To pismo je Mina pokazala Jožetu, kakor mu je bila tudi pokazala svoje pismo za Lojzeta. Jože je pismo dvakrat počasi prebral in ga nato drobne kosce raztrgal.

"Kaj pa delaš, Jože?"

Mirno je odvrnil: "Kaj pa naj s takim zanikarnim zmazkom? Čudim se, da ga nisi sama kaj raztrgala. Mina, ti si zmeraj bolj slabotna!"

"Res," je rekla; "a mater bi

rad videl. To je njegova pravica."

"Zdravnika vprašaj!" je zagnorjal Jože in odšel.

Mina je zdravniku, ki je zdravil mater, vse povedala. Povedala mu je tudi, kaj je ona pisala in kaj Lojze in še to, da je Jože raztrgal pismo.

Zdravnik je odločil: "Gospodarnik je čisto pravilno ravnal. Vaša mati boleha na sreč, žile so ji zelo povapnane, naj se kdaj močno razburi, pa utegne nenadoma umreti. Ravnajte se po tem, ne pa po željah — takega brata!"

In tako je Mina prestregla še pol ducata pisem, ki so bila prišla iz ječe na mater, in je vse sežgala.

27.

Samotna pot je najdaljša. Neskončno dolgi so bili dnevi za Mino. Zjutraj je prihajala v temno sobo, kjer je plapolajoči ogenj v peti le malce razsvetljeval stene in je ura nejevoljno izpolnjevala svojo dolžnost ko kak utrjen nočni čuvaj. Večkrat je Mina obstala pri oknu, gledala na mračno dvorišče, ki je skoraj vse dopoldne pričakovalo dnevnice, in bila je tako utrujena, kakor bi bila prejšnji večer preveč delala.

Počemu vse to? Zakaj živeti in trpeti? Morda radi Toneta? Jeseni ni prišel na počitnice, tudi za božič ni hotel domov, ker ga je bilo še zmeraj sram ljudi. A Jože je dejal, da bo s silo privlekel Toneta — že zaradi matere.

Konec novembra so prejeli obvestilo, da je za špansko boleznijo umrl tisti vladni svetnik, ki je o počitnicah stanoval pri Boštjanovih. Učitelj Novak se je odpeljal na pogreb. To je Mino močno zadelo. Zakaj se je peljal tja? Da bi spremlj umrlega na zadnji poti, ali pa je morda šel na zaroko? Zdej je bilo ono dekle povsem svobodno, zdaj bo še vesela, če bo mogla priti pod krovo loške šole! Ta misel je bila za Mino najbridkejša. Toliko je že prestala v življenju; a da je bila njena ljubezen zavrnjena, jo je napolnilo s srdito muko. Zakaj pa je bila grda, zakaj je bila tako nerodna in močna, da mu ni bila všeč? Zakaj ni znala tako pametno besedičiti ko ona druga? Skušala se je pomiriti. Natančnega ni nič več vedela, mučila se je le s samimi dozdevki. Seveda, Novaka ni bilo zdaj nikdar v njih hišo. Preverjala se je, da ga je užalila tedaj, ko mu je tako čudno govorila o Bernardu in pa, da ni prišla tedaj sama k njemu radi Tonetovega spravevala. Zdej je sprevidela, da je Novaku zelo olajšala odhod od nje, kakor je bila Jožetu olajšala pot za nakup posestva. Ah, Mina Boštjanova, kako si vendar čudna in kako čudno se ti zapletajo dogodki življenja! Pa je vedno storila to, kar sta ji velevali vest in pamet. Ah, Mina, nikoli nisi pomislila, da je tisti človek, ki zase nič ne skrbi, zmeraj nepreskrbljen!

Nekega večera je bila njena bolelost potrjena. Prišel je stari učitelj. Mina se ga je razveselila. Rada je imela starca in vsaj za urico je imela nekoga, s katerim se je mogla porazgovoriti. A starček ni bil niti vder niti blagodejen. Bolestno se je nasmehnil Mini, ko jo je pozdravil, in ko sta sedela skupaj, je dejal:

"Tak je vendar prišlo do tega, Mina, česar sem se zmeraj bal, da bom le moral iz Loke."

"Zakaj pa?" se je začudila Mina.

"Novak se bo oženil."

Starčku se še sanjalo ni, da je s temi štirimi besedami porinil meč v mlado, kipeče srce. Sedel je in mislil samo nase. Mina ni zinila besedice. Vsak drugi bi bil videl, kako je dekle pobledele, kako jo je strlo, da je prav za prav umirala. Stari učitelj ni ničesar opazil, mislil je samo na svojo lastno usodo. In spet je začel govoriti: "Saj sem že poltel videl. Dekle je bilo bolj zaljubljeno ko Novak. Le stric je bil še vmes. Ta si je pač želel

kakega akademično izobraženežena ženina za dekleta. A zdej je stric mrtev, zdej imata proste roke."

Tišina. Nobenega odgovora. Učenika tudi zdej ni nič osupnilo. Misli je nase.

"Pa se je peljal na pogreb. Ali se pelje kdaj kak učitelj prstovoljno in na lastne stroške na pogreb kakega vladnega svetnika? Še v sanjah mu ne pride kaj takega na mar! Noben učitelj ni še tega storil! Pa sem Novaka kar naravnost vprašal, zakaj se prav za prav pelje na pogreb. Za odgovor mi je kvasil nekaj, kako da je imel svetnika v časti in da mu je hvaležen. Samo izgovor! Jaz sem si mislil, najprej bosta starega pokopala, si dala zapeti "Vigred se povrne," nato bosta šla domov, se drug drugega malo muzala, se nato zaročila in si rekla, čeprav ne bi tega nikomur priznala, še sebi ne: "Ah, kako lepo in pomirjevalno je, da je stric zatisnil oči." Da, da, taki so ljudje! Le nase mislijo."

Ko Mina še zmeraj ni ničesar odvrnila, je vprašal: "Se čudite, kaj, gospodična?"

"Res," je rekla. Učenik se je trpko smehljaj.

"Jaz se nič ne čudim; saj sem vedel. Seveda, vi, Mina, niste mogli ničesar slutiti. Jaz pa sem na lastne oči videl tisto božkanje in igrajanje na šolskem vrtu. Pa sem Novaku kar naravnost povedal, da se bo oženil z gospodično Olgo in prav nič ni tajil."

Mina je vstala. Prsi so se ji dvigale v kratkih sunkih.

"Gospod učenik, meni se zdi — zdi se mi, da so me mati poklicale."

In je bila zunaj. Učenik je še pol ure sam sedel. Poglavljal se je v svojo bolečino.

Ko je prišla Mina spet nazaj, je bilo v sobi že temno. Prižgala je luč.

"Umila se je," je dejal učenik, "po milu diši. Tudi lica ji žarijo; prav močno se je umivala. Tudi prečesala se je."

Resnično, umita in počesena je prišla Boštjanova Mina v sobo. Nekoliko se je ozrla v stran, ko je rekla:

"Glejte, gospod učenik, Novak je pač mlad človek. Kajpak, da se mora poročiti. Mene to popolnoma nič ne briga. Vas seveda briga zaradi stanovanja."

(Dalje prihodnjič.)

Dva milijona

Preteklo soboto so trgovine v mestu prodale za \$2,000,000 vrednosti blaga. Ljudi se je kar trlo. Trgovine silovito oglašajo, dočim naša naselbina molči. Stotine Slovencev je bilo videti med kupci v mestu.

MALI OGLASI

Naznanilo

Članice društva sv. Neže št. 139 C. K. of Ohio, naznanjam, da se bo vršila letna seja v sredo, 21. decembra. Ker je to glavna seja, ste prošene, da se gotovo udeležite v polnem številu. Več važnih točk je treba rešiti, poleg tega pa tudi izvoliti nov odbor za prihodnje leto. Prosi se vas torej ponovno, da se udeležite glavne seje v polnem številu. — Frances Russ, tajnica. (299)

Iščem

svojega brata Franka Mekinda. Nahajal se je nekdaj v Pennsylvaniji. Ako kdo ve za njega naj mi sporoči ali se sam osebno zglasi radi važnih stvari. J. Intihar, 900 E. 237th St., Euclid, Ohio. (298)

Lot naprodaj

za \$150.00. Na lepem prostoru v Nottinghamu blizu 185. ceste. Naprodaj je tudi kopalna banja. Pozve se na 5409 Spencer Ave., spodaj.

Odda se

front soba za dva moška ali ženi, s pohištvo ali brez. \$7.00 na mesec. Vsa priprava v kuhinji. Dame tudi zajtrk in večerjo za malo plačo. 1048 E. 68th St. (299)

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prestavi M. D.

Hrope je iztisnil iz sebe: "Mati... ponorel bom, mati!" Sedaj krohotal, divji, hreščec. Počasi se je vzravnil, tako da je njegova glava zadela ob strop, iztegnil pesti pred se ter jih tresel: "Tako je dobrim, mati!... Tako je dobrim!... Prav pravi Tone: hudobnim je boljše!" Zopet tisti krohotal, da so se stene tresle. "Gospod človek se mora imenovati! Potem dobi na svetu vse, kar hoče!... Vse si lahko privoščiš!... Le okrenite se, mati! Slaba postanite, pa bo vse dobro!" In izgledalo je, da mu bodo krohota prsa ravnala. Pritisnil je pesti ob rebra ter se opotekel v vežo ven!

Jokaje je šepetala za njim Marijana. "Za Kristovo ljubezen! Jezus, Marija! Peter!" Vendar pa je on ni čul. Stisnjenih pesti, le vedno se krohotal, je stekel ven na cesto in gori proti gozdu. Ljudje, ki so ga videli, so pričeli vpiti, kakor da se je odvezal vaški bik. Medtem ko je tako na slepo drvel, ga je srečal na cesti eden tistih ponižnih kmetičev, ki so oni dan peli v gostilni: "Sladko vince piti..."

"S poti, ti pravim," je zarjul nad njim Peter, "s poti, ti človek!"

In kmetič je v prvem strahu poskočil in preplezal plot ob cesti tako hitro kakor da mu je mladost zopet šinila v stare kosti. Za plotom je sivolasec seveda zopet prišel h korajzi in pričel "šimfati" nad tem "nori hudikom."

Ta pa ni čul ničesar. Le tekkel je v svoji smejoči norosti, tekkel po cesti, preko travnikov, proti gozdu, kakor da je v njegovi debeli glavi le še ena sama misel jeze in tugobe: v gozdu najti vejo, ki bo lahko vzdržala tri centnerje. Nenadoma pa je obstal, nepremično, z upognjenim tilnikom in povešenih rok, kakor da ga je ukrotila nevidna sila. Tako je stal in strmел v gozd, skoro z baš tako poželjivimi očmi, z istim lačnim pogledom, kakor je gledal v Marijanin kotliček nad ognjiščem. In pri vsej lakoti njegovega srca, ga je prevzel nekak napuh. Prišel je s trepetajočih pesti čisti obleko, česljal s prsti seneni prah iz lasi, si brisal z rokavi nos in usta.

Iz gozda je stopila s težko butaro dračja na glavi Elizabeta. Da ne izgubi pod težkim bremenom na slabi stezi ravnotežja, je iztegnila roke in tako je prihajala korak za korakom po strmем travniku. Ker je gledala v tla, gotovo ne bi bila videla Petra ter bi šla mimo njega.

Tedaj pa je njemu nekaj vlekle roke in telo naprej, kakor bi hotel z mesta, a bi bil prikovan. Sedaj se je pričel opotekati in omahovati — vsak korak skoraj napol padec — in sedaj je stal pred dekletom.

"Lizabetka..." Tako je izgovoril to, kakor da je otrok, ki govori prvo besedo, ki je neizvežbani jezik ne more še docela obvladati.

Pod težko težo ni mogla dvigniti glave, pač pa samo trepalnice. Kako je stal Peter Janez pred njo, kakšen je bil njegov obraz, kako so gledale njegove oči — tega ni videla. Kdor je privajen težkim bremenom, se mu zdi le naravno, da tudi drugi

nosijo upognjen hrbet. Kdor ne veruje več v veselje, ta se tudi ne čudi več žalostnemu obrazu. Le nad enim samim se je čudila. "Peterček? Ti?..."

Ni ji mogel odgovoriti. Temnordeč je postal njegov grdi obraz. "Stori mi ljubav, Elizabetka... daj meni... pusti, da nesem jaz!" Vzel ji je butaro ter si jo naložil na bikovska ledja. Kakor da je le peščica trsak, tako je nesel težki tovor.

"Ljubi Kristus naj ti poplača!" je dejala tiho — pač ena njegovih "trikrat pobožnih zahval." Nato je šla molče za njim, preko travnikov.

Izgledalo pa je, da raste breme, katerega je poprej tako lahko zadel, na njegovem hrbtu z vsakim korakom, kakor nekdanji otročiček na Kristoforjevem hrbtu. In pritiskalo ga je, vedno globlje. In vedno počasneje je hodil, čimbolj sta se približevala koči. Pred plotom je obstal, položil dračje na tla — in ostal sključen, kakor da še vedno nosi breme. Ne da bi dvignil pogled, je dejal: "Boglonaj, Elizabeta... in... in... z bogom!" Obotavlja je iztegnil roko.

Tedaj ga je pogledala — "Peter? Kaj ti je?" — in mu hotela podati roko. Ko pa se nje prsti dotaknili njegove usnjate dlani, je potegnil roko nazaj, kakor da je zagrabil v ogenj. "Lizabetka..." In še enkrat jo je pogledal. "Zbogom... zbogom..." To pa mu je že zamrlo v grlu. Opočel se je in se okrenil, ter odšel — ko pa ga je zakrivala prihodnja hiša tako, da ga ne bi mogla Elizabeta več videti, je pričel teči kakor norec.

Skozi majhno dolinico je tekkel doli proti potoku, le vedno se prikričaje za breguljami, lomil pred seboj plotove, prerival se skozi goste grmičevje, ga mandral, ko pa je prišel v gozd, se je vrgel v mah ter se pričel premetavati, kakor da je izbruhan v njegovi "potoplani" glavici besnost. Zaril je roke v zemljo, bil in grebel z nogami, premetaval se hrope in se bil s pestmi po očeh, ker so bile tako suhe in so odrekale bol omiljujoče solze. Potem pa, ko je bil do kraja izmučen, je obležal z obrazom na zemlji, a roke nad glavo — kakor pač najdejo v hribih ljudi, katerim je kamen zdrobil možgane.

Prostor okoli njega pa je izgledal, kakor da so bili tu privezani besno živinče, ki je potem dalo s kopiti in rogovi duška svoji jezi.

Minila je ura. Minili sti dve. Končno se je Peter Janez počasi dvignil, trepetaje, pogledal izgubljeno v gozd in stisnil glavo med pesti. Tako je sedel in mislil. "Nu, da... nu, da... eno mi pač še ostane... samo eno edino! Malo delati — prav marljivo delati, da... nu, in v to imam svoje zaupanje!" Menil je pač: prav marljivo delati, da si bo leto za letom lahko pridelal tistih osemdeset goldinarjev, ki jih bo moral na skrivnem dokladati Kovačici za Marijanino najemnino. "Nu, da... tega moram tudi zanesti v farovž... menda bo že suh sedaj!" Mirno je vstal, kakor da je našel zopet cilja in smotra

svojemu praznemu življenju. Počasi je šel proti vasi, upognjenega hrbta in bingljajočih pesti. Velik krog je napravil okoli Marijanine bajte in šele pri cerkvi je zavil zopet na cesto. Ko je prišel na tisto mesto, kjer je ono nedeljo v krvi obležal, se je ozrl nekoliko naokoli — se malo nasmehnil — pogledal je gori ob pokopališčnem zidu, ki je zakrival cerkev tako, da je videl le zvonikovo spica-sto streho — in zopet se je nasmehnil. "Tako, tako... nu, da!... moja mati in jaz!"

Mirnega koraka je šel proti domu. Izgledalo je, kakor da ne pozna nikogar, ki ga je srečal. Kajti nikogar ni pozdravil. In gledali so za njim prav začudeno — le ker so videli tri stote, so vedeli, da je to "mačendrekler!" — kajti po obrazu ga getovo ne bi bili več spoznali, tako spačen in spremenjen je bil.

Ko je prišel domov v svojo čumnat, ki je dišala po firnežu, se je moral zopet zasmijati. Kajti na oknu je ležala velika, črna vezana knjiga. "Tako, tako... Blagor slabim na duhu... kajne? Dobro znam, dobro!" Stegnil je roko. "Saj bi bilo kaj lahko tudi napisano, da... o ubogih na sru!" Vendar pa je smeje se zopet roko pobesil, se okrenil — ugledele Katrin stol — ter potipal tresočih prstov dali je barva že suha. "Ah, da! Sedaj pa je suh!" Dvignil je s pogledom večaka to pošast med stoli in ga ogledoval od vseh strani. "Katra, milim, bo lahko zadovoljna!... Ta bo že vzdržal! Ta, že!" Postavil je zopet stol na tla, tako trdo, da je zaropotalo, kakor da je ustrelil veliki top.

"Ježeš, Marija, kaj pa je?" je zaregljal zunaj v veži ženski glas. In že je dekla vteknila pri vratih glavo v izbo. "Tako? Ti?... Si zopet enkrat doma, ti, norec našajfani ti!" Zaprla je vrata ter se vrnila v kuhinjo. Tedaj je začela korake, ki so prihajali po stopnicah navzdol. Bil je Tone.

Odkar se je bil zjutraj, zmeden in zaspan, privelel domov, se še ni prikazal iz čumnote. Pustil je, da je oče zmerjal pred zaklenjenimi vratmi, preslišal je deklin glas, ki ga je vabil h kosilu — in je trdno in dolgo spal, kakor da hoče pridobiti vse one

ure, ki jih v zadnjih nočeh ni spal. Pa je tudi dobro spanje najboljšo zdravilo zoper omotičavo glavo! Ni čuda tedaj, da je izgledal Tone po tem dvajsturnem spanju dokaj boljše. Seveda je bil še vedno nekoliko bled in še vedno so trepetale poteze v njegovem obrazu. Pod streho njegovih misli — vsaj sodeč po njegovem odločnem pogledu — pa se je moralo precej zjasniti. In ko je šel tako trdno doli po stopnicah, je zopet izgledal kakor človek, ki je postal zopet "malo bolj razumen" in ki tudi končno ve, kaj hoče. Očividno pa je moral kam po važnem opravku, kajti kljub temu, da je veljala Velika sobota do šeste zvečer, ko je bilo Vstajenje, za delavnik, se je bil Tone oblekel v praznično obleko in tako čedno, da je pač izgledalo kakor da ne gre k ponovitvi ženitvanjskega spraševanja, pač pa naravnost k poroki. Le šopek mu je manjkala za klobukom.

"He, ti!" je zaklicala za njim dekla iz kuhinje. "Sedaj je doma, Peter Janez... ko si ga pa tako iskal včeraj."

"Tako?... Nu, hvala lepa! Sedaj ga ne rabim več! Sedaj že vem sam, kaj naj storim."

"Kosilo sem pristavila k ognju. Ali naj ti ga prinesem?"

Tone je vprašal obotavljaje: "Ali so oče doma?"

"Nak."

"Nu, potem pa daj! Le prinesi!" Kako trden in vesel je bil njegov glas. "Če je človek sit, ima več korajže... Ampak požuriti se moraš! Mudi se mi!" Šel je v izbo.

In kako hitro je pokosil. Medtem ko si je z robcem brisal, je odšel iz hiše. Na cesti je ugledele očeta in hotel zakreniti okoli vogala. Stari pa je sina že opazil. "Tako! Si se končno vendarle naspal?"

"Da — in tudi prav dobro, oče!" je zaklical Tone in delal še daljše korake. "Sedaj pa imam pot, ki je ne smem več odlašati. Ko bom pa prišel domov, vam moram nekaj povedati." In kar tekkel je po cesti.

Šumar je prekrizal roke na hrbtu, gledal za sinom ter zmaljal z glavo. "Sedaj mi bo pa kmalu dovolj!... Temu človeku je morala najbrž kukavica

znesti jajca v glavo. Kaj se bo iz tega izleglo... nak, sem pa res radoveden!"

Tako se človek zmoti nad človekom — celo nad svojo lastno krvjo! Kajti medtem ko je stari Šumar dvomil nad razumom svojega sina, je bil Tone prepričan, da ni še nikdar v življenju imel tako "razumnega" dne, kakor baš današnjega. In da ni šel še nikdar no bolj pametno pot. In povrh vsega še tako lepo pot! Vse na tej poti mu je naenkrat tako ugajalo, vsak kamen in vsaka kolesnica, vsak ovinek, vsaka meja. Ko pa je prišel do nekega mesta, je obstal, gledal travo in se smehljaj. Popravil si je klobuček ter zopet šel. "Kolesce, sedaj tečeš, sedaj se mi ne ustaviš! Morebiti mi tečeš za srečo, morebiti v nesrečo!" So pač besede, ki obvisne na srcu, kakor mačka na vreči. "Nesreča?" Preko Tonetovega obraza je hušnilo kakor senca poslednjega dvoma. Vendar pa se je otresele. "Sedaj naprej! Sreča ima noge... treba jo je loviti!" To mo-

dro spoznanje je dalo njegovim korakom ponovno naglico, medtem ko je korakal gori po griču, izza katerega se je že prikazovala Breznikova streha. Na dvorišču si je Jaka baš dal cpraviti okoli vozička, ki je bil ves prašen izza voznje v Zahomec. Ko je ugledele Šumarja, imel tako "razumnega" dne, kakor baš današnjega. In da ni šel še nikdar no bolj pametno pot. In povrh vsega še tako lepo pot! Vse na tej poti mu je naenkrat tako ugajalo, vsak kamen in vsaka kolesnica, vsak ovinek, vsaka meja. Ko pa je prišel do nekega mesta, je obstal, gledal travo in se smehljaj. Popravil si je klobuček ter zopet šel. "Kolesce, sedaj tečeš, sedaj se mi ne ustaviš! Morebiti mi tečeš za srečo, morebiti v nesrečo!" So pač besede, ki obvisne na srcu, kakor mačka na vreči. "Nesreča?" Preko Tonetovega obraza je hušnilo kakor senca poslednjega dvoma. Vendar pa se je otresele. "Sedaj naprej! Sreča ima noge... treba jo je loviti!" To mo-

bil v obraz, a očividno ni tega povzročila samo hitra hoja. Težko sopeč je postal trenutek pred pragom — nato pa je šel počasi do bližnjega okna in pogledal v izbo. Kako lep prizor domačega miru in zadovoljstva! Mati in hči v kotu za mizo, pri marljivem skupnem delu! Medtem ko je Breznikova, z velikimi očali na nosu, strigla s škarjami svetlikajočo se svilo, iz katere navadno delajo poročne predpasnike, je podirala Julika z iglo rdeče črke na prtu.

(Dalje prihodnjič.)

Ako hočete za polovično ceno OTROŠKE IGRAČE, ogledajte se pri
FRANK LAVRIČU
15601 Holmes Ave.

DOBER PREMOCI

Točna postrežba
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
Henderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

FINO MESO!

Najboljše prečiščeno meso.
fine klobase, piščance in kosi dobite pri

MARTIN FRANKU
ST. CLAIR MARKET
stojnice 18 in 20
Tel. GLEenville 5994

BRUSS RADIO SERVICE
6026 ST. CLAIR AVENUE
ENDleott 4321

Kadar vaš radio ne dela dobro, pokličite nas, da vam povemo, kaj je narobe. Točna in zanesljiva postrežba.

Arthur Lavac iz Chicaga, ki je usmrtil nedavno dva detektiva, ki sta mu hotela izročiti zaporno povelje, ker ni hotel poslati svojih otrok v šolo. Pravi, da jih ni hotel poslati zato v šolo, ker ni hotel, da bi jim cepili kožo. Na sliki sta tudi njegova dva otroka.

"Red," pasja mrcina, ki se zadovoljno ogleduje v zrcalu. Kako tudi ne, saj je podedoval od svoje umrle gosposdarice, Mrs. Alice Hunter iz Chicaga, celih \$27,500, da bo imel za deževne dni. Torej ga starost prav nič ne skrbi in depresija tudi ne.

THE OLD HOME TOWN Registered U. S. Patent Office By STANLEY

Kdo se raduje božičev?

Kadar svojci pričakujejo lepega darila v obleki ali perilu!

Pri nas se dobi vse vrste, mere in velikosti, moške, ženske in otroške obleke v bogati izbiri po nizki ceni. Ravno te dni smo dobili novo, veliko zalogo. Pridite!

Anton Gubanc 16725 Waterloo Road

"ALPSKI MENIH" in "NA BETLEHEMSKIH POLJANAH"

izredno krasna božična predstava za ves slovenski Cleveland

V SREDO 21. DECEMBRA

popoldne ob 2:30 in zvečer ob 7:30

V S. N. DOMU NA 80. CESTI

VSTOPNINA ZA OTROKE 5c, ZA ODRASLE SAMO 25c